

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Grammatikens didaktik

En kvalitativ studie av schweiziska högstadie- och gymnasielärares syn på grammatikundervisning och en analys över aktiviteter som kan motivera elever till att lära sig grammatik

Marcus Hammar

LAU390

Handledare: Peter Erlandson

Examinator: Anita Wallin

Rapportnummer: 79

Abstract

Examensarbete inom lärarutbildningen

Titel: Grammatikens didaktik

Författare: Marcus Hammar

Termin och år: HT-2013

Kursansvarig institution: Sociologiska institutionen

Handledare: Peter Erlandson

Examinator: Anita Wallin

Rapportnummer: 79

Nyckelord: grammatik, Communicative Language Teaching, didaktik, Schweiz, motivation, the affective filter

Sammanfattning:

Detta examensarbete utreder och analyserar två frågor, nämligen hur en grupp högstadie- och gymnasielärare i Genève undervisar grammatik i främmande språk samt hur de motiverar sina elever att lära sig grammatik. Respondenterna i denna studien undervisade tyska, engelska, spanska och franska som främmande språk. Den teoretiska genomgången består av en problematisering och en analys av olika aspekter av termen grammatik följt av en genomgång av en rad vetenskapliga teoribildningar som behaviorismen och Communicative Language Teaching (CLT) och deras betydelse för språkinläring. Den tidigare forskningen behandlar examensarbetets syfte och består av en presentation av studier som behandlat vetenskapliga teorier i grammatikundervisning samt elevers syn på grammatik och lärande. Eftersom studien genomfördes i Genève, så förklaras det schweiziska kantonala skolsystemet kortfattat följt av en beskrivning av ämnesplanerna i främmande språk för högstadiet och gymnasieskolan i Genève med omnejd. Metoden för denna studie är intervju eftersom examensarbetets syfte är att fördjupa kunskapen om grammatikundervisning och motivation. Resultatet visade att grammatik uppskattas vara en viktig komponent i språkundervisningen av lärarna. Lärarna ansåg vidare att grammatik inte bör undervisas explicit utan dess syfte skulle istället vara att understödja elevens kommunikativa förmågor. De flesta av lärarna undervisade grammatik på modersmålet (franska) eftersom de ansåg att språkförbistringen inte fick stå i vägen för det grammatiska innehållet. Ytterligare, så visade den tidigare forskningen att elever anser att grammatik är ett tråkigt ämne att studera. Många av respondenterna ansåg dock att eleverna inser att grammatik är ett värdefullt verktyg för att lära sig ett språk snabbt. Grammatiken beskrivs av en betydande del av lärarna som en slags säkerhet och trygghet för elevernas inläring. För att motivera sina elever att tillägna sig grammatik använder sig lärarna främst av tre olika kategorier nämligen spel och tävlingar, övningar för att stärka gruppdynamiken samt interaktiva aktiviteter. Denna studie har undersökt lärarnas åsikter om grammatik; en givande vidareutveckling skulle kunna vara att även ta elevernas åsikter i beaktande och undersöka deras syn på grammatik och motivation.

Förord

Grammatiken är mer världsfrånvärd än litteraturen i den aspekten att det är svårt att knyta känslomässiga band till en grammatisk princip medan en elev mycket väl kan identifiera sig med Oliver Twists fattiga liv eller den unge Holdens kringflackande tillvaro i *The catcher in the rhye*. Litteraturen kan föra eleven till andra tider och världar som är spännande och innehåller en fantasirikedom som inte finns i grammatiken.

Författaren och lingvisten J.R.R Tolkien bevisade genom att skriva *Bilbo* och *Ringarnas herre* att litteraturens spänning och lingvistik kan kombineras. För den som inte känner till Tolkiens verk i detalj, så roade han sig med att konstruera språk som sedermera skulle talas av Midgårds varelser. Ett fåtal av de språken han konstruerade var: quenya, sindarin (alviska språk) och entiska, ett språk som talades av enterna, vilka var trädliknande varelser som vaktade Midgårds vidsträckta skogar. I genomförandet av min studie och i den kreativa skrivprocessen så har jag lärt mig att en av många utmaningar en språklärare står inför är att förvandla ett tillsynes torrt ämne som grammatik till något spännande och fascinerande. Den gode språkläraren inser att grammatiken fungerar som en genväg till att behärska ett språk flytande. Om en elev behärskar grammatiken så har han/hon sedan en solid grund att bygga vidare sina språkkunskaper på. Vidare, är det generellt mycket viktigt att läraren förklarar varför eleverna skall lära sig att traggla italienska oregelbundna verb eller konstant repetera prepositionerna som följs av ett ackusativobjekt i tyska. En professionell språklärare måste med andra ord skapa en kreativ lärandemiljö, där det på samma sätt som i Midgårds mystiska värld finns plats för såväl grammatik som litteratur.

Jag skulle vilja tacka alla de lärare som deltagit i min studie och ett särskilt tack utgår till Marie Chenu och Tamara Saggini, vars engagemang i min studie inte kommer att glömmas. Alexandra Feddersen tackas hjärtligt för ett outhärligt stöd genom hela skrivprocessen. Ett stort tack till min handledare Peter Erlandson som svarat snabbt på mina e-brev och som givit mig värdefulla synpunkter.

Slutligen, nu när min tid på lärarprogrammet börjar närma sig sitt slut, så skulle jag också vilja tillägna det här examensarbetet till min mamma, min pappa, min flickvän och alla mina vänner som stöttat mig genom alla mina års korridorstrampande på Humanisten, Pedagogen samt ett och annat snedsteg inne på Handelshögskolan.

”Θάλαττα! θάλαττα!”

(Xenon, c. 370 f.vt: 4.7.24)

Marcus Hammar

Zumikon, den 2:e Januari, 2014

Innehållsförteckning

1.	Introduktion	5
1.1.	Syfte	5
2.	Teori	6
2.1.	Grammatik och The grammar schools - En historisk översikt	6
2.2.	Inläring av främmande språk: Från antika metoder till CEFR.....	7
3.	Tidigare forskning	13
3.1.	Grammatikundervisning och vetenskapliga teorier	13
3.2.	Grammatikundervisning och elevers motivation	14
3.3.	Det schweiziska skolsystemet.....	16
4.	Metod	18
4.1.	Design	18
4.2.	Urval.....	18
4.3.	Tillvägagångssätt	19
4.4.	Genomförande.....	19
4.5.	Etik.....	20
5.	Resultat	21
5.1.	Grammatik och utrymme i undervisningen	21
5.2.	Hur undervisar lärarna grammatik?	22
5.3.	Lärarnas syn på elevernas motivation till grammatikinläring.....	25
6.	Slutsatser och pedagogiska implikationer	28
7.	Bilaga	30
7.1.	Intervjufrågor	30
8.	Källförteckning	31

1. Introduktion

Vilka är anledningarna att skriva ett examensarbete om grammatikundervisning och elevers motivation att studera grammatik? Den första frågan är intressant ur en rad aspekter. Det skulle kunna vara intressant för blivande lärare att läsa om hur lärare i Schweiz undervisar grammatik för att kunna jämföra det med svenska studier samt kunna relatera till egna erfarenheter. Det är på detta sätt, lärare kan utvecklas i sin profession; att ständigt ifrågasätta sin egen didaktik och ställa den i relation till andra lärares synsätt från olika länder. Schweiz är ett intressant land att studera ur en språklärares synvinkel eftersom språkundervisning torde prioriteras eftersom detta möjliggör kommunikation mellan kantonernas gränser. Schweiz har fyra officiella språk: tyska, franska italienska och rätoromanska. Om de schweiziska medborgarna skall kunna kommunicera med varandra privat och i arbetslivet måste språkundervisningen prioriteras och grammatikundervisningen bedrivas på ett effektivt och professionellt vis.

Det kommunikativa sättet att undervisa främmande språk, i den akademiska världen kallat för CLT (Communicative Language Teaching) har de senaste årtiondena vuxit i popularitet hos språklärarna. Det är därför relevant att undersöka hur denna metod implementerats av lärarna tillsammans med andra vetenskapliga teoribildningar. En av de största utmaningarna, en lärare har är att motivera sina elever och lyckas få dem att känna lust och vilja att lära. Skolämnen som grammatik inom språkundervisningen och matematik är ämnen som ofta ses som tråkiga, teoretiska och abstrakta. Som flera studier har visat inklusive min egen så tycker inte högstadie och gymnasieelever om att studera grammatik. Grammatik och matematik är värdefulla verktyg för att kunna förstå ett system och lära sig abstrakt tänkande, en egenskap som är värdefull såväl för vidare språkstudier som för universitetsstudier. Min förhoppning är att lärare på alla nivåer skall kunna dra nytta av detta examensarbete och förhoppningsvis kunna använda det som inspiration i sin egen undervisning.

1.1. Syfte

Det första syftet med detta examensarbete är att först ta reda på hur en grupp lärare i främmande språk i Genève undervisar grammatik. Vad menas med *hur*? I detta fall kommer deras undervisning att analyseras med målet att hitta olika vetenskapliga teorier i deras undervisning. Ytterligare, kommer också frågan om de undervisar grammatik på modersmålet eller målspråket besvaras.

Det andra syftet med examensarbetet är att ta reda på hur gruppen av lärare motiverar sina elever att lära sig grammatik. Innebörden av denna fråga är att lärarnas syn på elevers motivation till att lära sig grammatik kommer att kommenteras och analyseras följt av en analys av de aktiviteter eller andra verktyg lärarna använder sig för att motivera sina elever.

- 1) Hur undervisar schweiziska lärare grammatik? och vilka vetenskapliga teorier kan hittas i deras undervisning?
- 2) Hur motiverar de schweiziska lärarna sina elever att studera grammatik

2. Teori

2.1. Grammatik och *The grammar schools* - En historisk översikt

För att förstå definitionen av grammatik så är det mycket bra att analysera den etymologiska innebörden av ordet. Ordet, grammatik kommer ursprungligen från grekiskans grammatike tekhnē och betyder ungefär bokstävernas konst. I denna definitionen ingick både lingvistik och litteratur. På det tidiga 1300-talet så betydde grammatik ungefär förtrollning och beskrevs ofta som en magisk och hemlighetsfull formel (Harper, 2013). Några betydligt modernare definitioner av grammatik är exempelvis Ur som ser grammatik på följande sätt "a set of rules that defines how words are combined or changed to form acceptable units of meaning within language" (UR, 1996:87). Ur menar med andra ord att grammatikens syfte är att fungera som en regelbok som definierar hur ord kombineras till fraser och komplexa meningar i ett normativt språkbruk. I denna definition så förutsätts det likväl att varje språk har en egen grammatik. Inom grammatiken rymmer också ett flertal underkategorier såsom syntax som handlar om hur meningar konstrueras och morfologi som istället handlar om hur ord konstrueras. Grammatikstudierna har haft en framstående roll i historien, och dess status var så till den graden hög att grammatikstudierna namngav en enskild skolform.

Grammar school var en skolform som existerade främst i England men även i en del av det brittiska imperiets kolonier te.x. Malaysia, Singapore och Australien. De tidigaste skolorna av denna typen grundades på 1300-talet och var menade att främst lära eleverna om det Romerska riket samt Latin. Detta skulle förbereda dem för högre studier vid universitetet eller kyrkan.

Under den viktorska eran (1837-1901) insåg makthavare och personer som arbetade i det engelska skolsystemet att tiderna förändras och att även det dåvarande systemet med fokus på enbart de klassiska språket latin och grekiska måste förändras i grunden för att möta det industriella samhällets nya krav. Eftersom handeln med främmande länder ökade fanns det ett ökat behov att lära sig språk som faktiskt inte var utdöda som tyska, franska och spanska. År 1869 kom så en mycket omfattande skolreform vid namn *The Endowed Schools Act* som innebar att *The grammar schools* blev högskoleförberedande gymnasieskolor där eleverna erbjöds naturvetenskaplig och litterär inriktning. De klassiska språken försvann dock inte helt från kursplanen, utan fanns även under den viktorska perioden med i bakgrunden (Encyclopaedia Britannica, 2013).

Sammanfattningsvis, kan det konstateras att grammatik är det regelverk som styr språket. Vad som är korrekt språkbruk har sedan länge varit en kontroversiell fråga hos såväl lingvister som gemene man. De personer som anser sig liberala när det handlar om språkbruk förespråkar en deskriptiv syn på grammatik. Denna syn på språket innebär att språket beskrivs som det används i den dagliga kommunikationen även fast den bryter emot det grammatiska regelverket. Preskriptiv grammatik å andra sidan är olika regler som skall användas för att använda språket korrekt. Ett exempel på en preskriptiv regel i svenskan är att man inte bör börja en mening med "att" eller "men". Den preskriptiva synen på grammatik är särskilt vanlig i undervisningen av främmande språk som ofta delar in språkbruket i rätt och fel (Yule, 1996:91-93).

2.2. Inlärnin g av främmande språk: Från antika metoder till CEFR

Vad är egentligen skillnaden mellan andraspråk och främmande språk?

Ett andraspråk är som namnet antyder ett språk som lärs in efter modersmålet. Kriteriet för att det skall kunna klassificeras som ett andraspråk är att språket talas naturligt varje dag på platsen för inlärnin gen. Ett främmande språk däremot är när eleven lär sig ett språk som inte är modersmålet på en plats där språket inte talas naturligt i samhället. Med andra ord är Franska och Spanska klassificerade som främmande språk i Sverige.

Människorna har under alla tider fascinerats av främmande kulturer och språket som talas där. På 1800 och 1900-talet reste unga adelsmän till Europas viktigaste huvudstäder på s.k. Bildningsresor för att lära sig ländernas historia och deras språk. Redan på den tiden insåg man att språkundervisningen kunde göras mera autentisk med hjälp av språkresor som också innefattade allsköns kultur, litteratur och historia. I dagens globaliserade samhälle, där billiga flyg och inte minst internet med sociala medier i spetsen suddar ut de lingvistiska gränserna och därmed också ökar vår kommunikation på främmande språk, ställs det större krav på språkkunskaper hos unga människor än förut. Resandet och upptäckten av en främmande kultur och dess språk är ingen exklusiv vara enbart förknippad med adeln som på 1800-talet. Utan idag finns det mycket språkinlärningsmaterial tillgängligt online och flygresorna är billigare än någonsin. Nedanstående teoretiska diskussion kommer att ge ett historiskt perspektiv på inlärnin g av främmandespråk och den kommer också anknyta till dåtida pedagogiska teorier som hade stort inflytande på didaktiken i främmande språk.

2.2.1. The grammar-translation method

Översättning är det äldsta sättet att lära sig ett främmande språk och denna metod användes i det antika Grekland och under romartiden (Steinberg , Danny, D et al. 2001:193). Namnet på metoden avslöjar dess huvudsakliga fokus som låg främst på att drilla eleven i översättning från latin eller grekiska till modersmålet samt grammatisk analys. Synen på grammatik under den tiden var preskriptiv, vilket innebar att grammatik-undervisningen gick ut på att lära sig rabbla regler utantill för att sedan applicera dem genom övningar. Denna metod har kritiserats kraftigt och i och med paradigm-skiftet på 70-talet till en mer kommunikativ syn på språkundervisning så har *The grammar-translation method* haft det svårt att hävda sig eftersom den är teoretisk och abstrakt. Ytterligare, en brist med denna metoden är att undervisning är snäv i den meningen att den är inriktad på en viss typ av kunskaper, nämligen grammatisk analys, läsning av klassiska verk och översättningar. De andra språkliga färdigheterna såsom hörförståelse, skrivning och kommunikation förbisågs helt. Ytterligare, en begränsning med denna metod var att den inte kunde appliceras på yngre elever eftersom de kanske inte kunde skriva eller saknade de kognitiva förmågorna att tillägna sig en abstrakt princip som en grammatisk regel (Steinberg , Danny, D et ali 2001:194-196).

2.2.2. Comenius och den naturliga metoden

Johan Amos Comenius var en tjeckisk pedagog som var aktiv under den första halvan av 1600-talet. Hans pedagogiska idéer fick stor genomslagskraft och de var för sin tid mycket radikala på vissa områden och hans syn på språkinlärnin g skilde sig markant ifrån *the grammar translation method*.

I sitt verk *Undervisningsläran* skriven år 1583 förklarar Comenius hur den demokratiska skolan skall vara strukturerad i detaljnivå. Utöver detta, innehåller varje kapitel särskilda teman såsom hur språkundervisningen bör genomföras och hur elever bör tillrättavisas. Några för den här tiden radikala idéer som Comenius förespråkade var att alla oavsett kön och social bakgrund skulle ges en utbildning (Comenius, 1916:57 - 60). Detta betyder att Comenius var en förespråkare av det

meritokratiska samhället vars innebörd att alla som arbetade hårt och studerade skulle kunna nå samhällets högsta positioner. Motsatsen torde vara det elitistiska samhället, där samhällets högsta positioner är reserverade åt en elit som ärver sin position.

Att några av naturen förefalla tröga och obegåvade betyder ingenting
(Comenius, 1916:58)

Förutom att vara meritokratiskt lagd så exemplifierar det ovanstående citatet att han även insåg att elever som föreföll sinnesslöa skulle ges en utbildning. Dessa elever som är något sena i sin kunskapsutveckling eller p.g.a. någon anledning är apatiska inför skolarbetet jämför han med ett fruktträd. Med denna metafor menar Comenius att den professionella läraren bör föredra ett fruktträd (en skolklass) som inte bara bär tidig frukt (vissa elever) utan som också bär frukt under *”...mellan- och senhösten.*

Comenius skrev också om språkens metod som kom att bli det första försöket att beskriva hur didaktiken i språkundervisning i den demokratiska skolan skulle kunna se ut. Kapitlet är mycket kort och själva teorin för anses vara ganska generellt hållen i jämförelse med andra modernare synsätt på främmandespråks didaktik .

Vilka språk bör undervisas i skolan? På denna frågan beskriver Comenius att modersmålet är essentiellt tillsammans med grannspråken samt latin ”för läsningen av lärda verk” (Comenius, 1916:75) och vissa yrkesgrupper bör känna till särskilda språk. Han nämner att läkare och filosofer bör kunna lite grekiska och arabiska samt att teologer bör behärska grekiska och hebreiska. Comenius nämner dock att de språken som krävs för yrken inte nödvändigtvis behöver kunna talas flytande utan han anammar en praktiska språksyn, där ändamålet med språket är det viktiga. För teologerna och läkarna är snarare den passiva förståelsen av språket det viktiga såsom läsning och grammatisk kunskap och inte den kommunikativa aspekten.

Det är också intressant när Comenius utreder den frågan som har mest relevans för detta examensarbete, nämligen den didaktiska frågan hur främmande språk skall undervisas? Comenius menar att språken bör tillägnas genom olika typer av grammatiska övningar. Han menar också att de regler som skall appliceras på övningarna inte bör vara filosofiska utan grammatiska. Med detta torde menas att Comenius åter igen har en synnerligen pragmatisk syn på språk, där det anses vara viktigare med användning än djup förståelse.

Comenius avslutar språkens metod med att konstatera att skolans uppgift är att lära eleverna att tala, skriva och förstå ett främmande språk på ett så perfekt sätt som möjligt. Hur menar Comenius att undervisningen bör vara strukturerad för att detta skall uppnås? Comenius föreslår fyra steg som följer elevens ålder, dessa steg skulle alltså kunna jämföras med nutidens ämnesplaner. Den första ämnesplanen för främmande språk kallas för förgården i vilken eleven skall lära sig ”...alla brukliga ord i språket” (Comenius, 1916:180) vilket uppskattas till cirka 8000 ord enligt Comenius. Utöver detta skall orden kunna sammanfogas in i meningar och eleven skall skriva och tala på ett korrekt sätt. Den andra ämnesplanen kallas för Palatset och skall innehålla ”talrika utläggningar av alla möjliga ämnen, med skiftande uttryckssätt och smakfulla vändningar” (Comenius, 1916:180). Innebörden av detta innehåll skulle kunna tolkas som att det i språkundervisningen bör finnas en stor mångfald av ämnen och olika formuleringar som är eleganta och allmänt accepterade i dåtiden språkbruk. Vidare, så skall eleverna känna till författarna bakom verken. Den sista ämnesplanen kallar Comenius för Skattkammaren och detta är ett mycket talande namn eftersom med skattkammaren så menas det att de klassiska författarna och deras verk är den skattkammare som eleverna skall gräva djupt i. Denna kurs skulle kunna beskrivas som en litterär översiktscurs, där Comenius rekommenderar att läraren själv gör ett urval av de författare han anser vara allra viktigast att känna till. De övriga författarna behöver endast läsas översiktligt.

Sammanfattningsvis, så kan det konstateras att även Comenius insåg att läraren att eleven måste träna sina passiva och aktiva språkkunskaper för att tillägna sig ett främmande språk på ett bra sätt. Utöver detta så förordar han praktisk grammatisk kunskap som är användbar i det dagliga livet samt en stor kännedom om dåtidens litterära kanon. Naturligtvis, har ämnesplanerna förändrats mycket sedan 1600-talet då Comenius var aktiv.

2.2.3. Behaviorismen i språkundervisningen

Behaviorismen var en vetenskaplig disciplin som utvecklades i USA under första hälften av 1900-talet. Den behavioristiska människosynen innebär att människan likställs med en ”biologisk mekanism utan självständig vilja”. Enligt den behavioristiska modellen för påverkan innebär detta att en människa utsätts för ett stimuli som sedan ger upphov till en respons d.v.s. En direkt reaktion på stimulus (Imsen, 2006:38). Den ryske läkaren Ivan Pavlov utvecklade teorin om klassisk betingning genom att utföra experiment på hundar som gavs mat (stimulus) när en klocka ringde. Efter ett antal experiment började hundarna att associera ljudet från klockan med maten och då började hundarna att salivera, vilket kom att kallas för en obetingad respons (Imsen, 2006:220).

Känslomässiga reaktioner är enligt behavioristerna något som människan lär sig och enligt Pavlovs modell för klassisk betingning så kan elever betingas att avsky ett skolämne. Hur kan detta ske i enlighet med behaviorismen? Det finns en stor mängd faktorer som påverkar elevens attityd till ett skolämne. Enligt Krashen som utvecklade en teori om elevers rädsla för att lära sig ett främmande språk så besitter alla elever ett affektivt filter som kan variera beroende på om eleven är motiverad eller känner rädsla inför att exempelvis föra en dialog på engelska. Om det affektiva filtret är lågt så har eleven ett gott självförtroende och är motiverade att lära sig språket. Om eleven däremot har ett högt affektivt filter så känner han/hon sig nervös och tvivlar ständigt på sina förmågor, vilken enligt Krashen har en negativ effekt på språkinläringen (Steinberg, Danny D et al 2001: 210 - 211). Om läraren konstant utsätter elever för ett stressigt delmoment under varje lektion i spanska, där inga utrymmen för misstag ges så kommer med största sannolikt elevernas affektiva filter att höjas. En konsekvens av lärarens agerande skulle kunna vara att ”elevernas känslor generaliseras till hela situationen” vilket innebär att de lär sig att ogilla att lära sig främmande språk i största allmänhet (Imsen, 2006:222). Ytterligare ett exempel på hur känslor generaliseras till hela situationen är att små barn kan bli rädda för läkare, tandläkare och övrig sjukvårdspersonal eftersom barnen har lärt sig att deras vita rockar symboliserar smärta och obehag. Med andra ord har barnet lärt sig att vita rockar ger upphov till smärta (Obetingad respons) på samma vis som Pavlovs hundar reagerade med att salivera när klockan ringde eftersom de strax efteråt fick mat.

B.F. Skinner utvecklade Pavlovs idéer om betingning och skapade teorin om operant betingning med vilken forskaren kunde förstärka eller släcka ut särskilda beteenden (Illeris, 2007: 48). Ansatsen i Skinners teori är att människan alltid strävar efter egen njutning vilket också kallas för hedonism. Kort sagt ”Varje stimulus som följer efter en respons är en förstärkare om den ökar sannolikheten för att responsen skall uppträda i framtiden” (Imsen, 2006:224). Innebörden av detta är med andra ord att människans beteende kan formas genom att hon ges en belöning efter det beteende som forskaren vill förstärka. Ett exempel på positiv förstärkning från skolans värld är när en lärare berömmar ett korrekt svar från en elev. I detta fall önskar läraren förstärka förmågan hos eleverna att ge ett korrekt svar och visa detta genom att belöna eleven med en positiv kommentar. Om skolan istället vill släcka ett beteende så kan negativ bestraffning användas. Ett exempel på detta är när studiebidraget dras in för en student som inte har godkänd närvaro i gymnasieskolan. Syftet med den negativa bestraffning är att visa att ett sådant beteende gör så att stimulus (i detta fall pengar) dras in tills den dagen då beteendet korrigerats.

Vilken påverkan har de behavioristiska teorierna haft på språkundervisningen? USAs vetenskapliga status inom såväl lingvistik som psykologi åtnjöt mycket hög status och detta banade väg för den audiolingvala metoden för språkinläring. Denna metod lade särskilt stort fokus på drillövningar i form av exempelvis luckövningar eller uttalsträning i språklaboratorium, där ett stort antal ord och meningar skulle uttalas på ett så korrekt sätt som möjligt. Generellt så gavs det lite utrymme för att skapa en genuin kommunikation utan allt som oftast följde språkinläringen ett mönster som inte kunde brytas (Steinberg , Danny, D et al. 2001:199 - 200).

Den amerikanske psykologen Robert Gagné byggde vidare på behaviorismens grundtankar om det grundläggande som byggs upp till det mera komplexa och konstruerade sin egen teori kring lärande, en teori som fortfarande genomsyrar såväl undervisning som läroböcker. Enligt Gagné så finns det åtta skilda inläringsteorier som är hierarkiskt beroende av varandra.

Tabell 1: Gagnés hierarkiska lärandesystem

Signalinläring
Stimulus-respons-inläring
Inläring av S-R-sekvenser
Verbala associationer
Diskriminationsinläring
Begrepps-inläring
Princip- och regel-inläring
Inläring av kognitiva strategier

(Imsen, 2006:370)

Ovanstående tabell visar Gagnés hierarkiska lärandesystem som visar åtta skilda sätt av inläring.

I undervisningen i främmande språk är främst tre av Gagnés inläringsteorier intressanta att kommentera. Stimulus-respons-inläring innebär att eleven producerar språk antingen muntligt eller skriftligt och ges sedan en respons, vilket sedan enligt Gagnés leder till inläring. En konkret situation skulle kunna vara när en elev läser en lista med engelska ord och läraren korrigerar elevens uttal. I en sådan situation bekräftar läraren eleven goda uttal med syfte att förstärka beteendet och det felaktiga uttalet korrigeras med syftet att förändra ett beteende i form av direkt respons. Gagnés syn på begrepps-inläring är något många lärare och läromedelsförfattare applicerar dagligen. I visuella ordböcker så kan läsaren lära sig ett ord som hus samt olika ord som associeras med ordet hus med hjälp av bilder, exempelvis ”dörr”, ”fönster” och ”tak”. Läroböcker i främmande språk är ofta uppdelade i kapitel som behandlar ett särskilt ämne som film, mat eller traditioner. Syftet med de visuella ordböckerna och tematiska kapitel är att eleverna skall lära sig att kategorisera abstrakta stimuli te.x. färger, siffror och ord. En annan användbar inläringsteori som står relativt nära begrepps-inläringen är principinläringen. Gagné definierar en princip som ”...allmänna till sin natur och uttrycker något lagbunden om relationen mellan begrepp” (Imsen 2006: 375). Med andra ord är principer något eleven måste lära sig för att kunna applicera dem på ett problem, för att sedan kunna förstå det och lösa det. I skolan finns det många olika typer av principer exempelvis Pythagoras sats i matematiken eller principen om tyngdlagen inom fysiken.

Studier i främmande språk handlar till stor del om principinläring. Till stora delar är reglerna inom matematiken och grammatiken likartade. Inom båda disciplinerna handlar det om att lära sig regler som sedan skall appliceras på ett matematiskt eller i en meningskonstruktion. Ett exempel på en regel inom Engelsk grammatik är att verb i presens som står tredje person singular får -s som suffix. Exempelvis så skriver man Peter eats an apple och inte *Peter eat an apple. Eleverna måste i detta exempel lära sig regeln och därefter applicera den med olika verb för att den skall internaliseras. Ytterligare ett exempel på principinläring är att italienska substantiv som slutar på -o oftast är maskulina och står i singular. Regeln säger att maskulina ord i singular som slutar på -o får i de flesta pluraländelsen -i. Ett exempel på detta är ragazz-o (pojke) som får pluralformen ragazz-i (pojkar). Eleverna måste i detta fall precis som i det föregående exemplet lära sig huvudregeln och därefter applicera den på andra substantiv exempelvis poliziotto (polis), libro (bok) och telefonino (mobiltelefon).

2.2.4. Communicative Language Teaching (CLT)

Chomsky såg språket ur ett matematiskt perspektiv, där enligt hans definition ett språk bestod av en lång rad ekvationsliknande strukturer som bevisade att en grammatik har ett begränsat antal regler som kan skapa ett obegränsat antal grammatiskt välformade meningar (Yule 1996:101). Denna teori som kallades för generativ grammatik hjälpte knappast en student med att lära sig ett främmande språk. Den audiolingvala metoden vars drillövningar ofta hade en negativ inverkan på elevens motivation till språkinläring blev också med tiden förlegad. Eftersom Chomskys abstrakta teori inte kunde appliceras i klassrummen så utvecklades en ny syn på hur språk skulle kunna läras ut på ett kommunikativt sätt. Communicative language teaching (CLT) växte fram under 70-talet i såväl Europa som i USA och har ökat i popularitet sedan dess. Den brittiske lingvisten Wilkins delade upp klassrumskommunikation i Functions och Notions. Functions innebär talakter som inom lingvistikens definieras som ett yttrande som innebär att personen ber, frågar, befäller eller informerar. Notions innebär istället när det handlar om frekvenser, mängder eller platser. Exempel på Functions är exempelvis yttranden som "Jag har halsfluss" (Informering) eller "Gå din väg!" (Befallning). Exempel på Notions är däremot yttranden som exempelvis "Jag står utanför din dörr" där prepositionsfrasen "...utanför din dörr" fungerar som (plats). Ytterligare ett exempel är "Kalle hade två systrar och fem bröder" Där de två nominalfraserna "...två systrar" och "...fem bröder" har funktionen (mängd). Wilkins kommunikationsmodell fick stor genomslagskraft i dåtida språkdidaktiska kretsar och i och med det ökade samarbetet mellan de europeiska länderna så fanns det ett behov för människor att lära sig främmande språk för att underlätta resor, handel och relationer med andra länder. Wilkins modell valdes ut som grundbulten i Europarådets nya satsning på främmande språk och skapandet av standardiserade ämnesplaner på 70-talet. Europarådets nya satsning på främmande språk skulle bli ett stort projekt som fortsätter än idag. Europarådet och främmande språk beskrivs ytterligare i nästa kapitel (Roberts, 2004:6-8).

CLT skiljde sig markant från de övriga metoderna som beskrivits i tidigare kapitel i examensarbetet. Syftet med CLT var att sätta elevens behov och intressen i centrum och hjälpa honom/henne att kommunicera på ett främmande språk. De tidigare metoderna som "The grammar translation method" och "den naturliga metoden" var ofta centrerade kring läraren som utförde katederundervisning. Dessa metoder skulle kunna beskrivas som monologiska eftersom endast lärarens röst hörs medan CLT strävar efter ett flerstämmigt klassrum, där läraren för en dialog med eleverna.

Både den audiolingvala metoden och CLT klassificeras som induktiva i den meningen att eleverna förväntas hitta det grammatiska mönstret själva genom antingen drillövningar eller i CLTs fall klassrumskommunikation och läsning av autentiskt material (Savignon, 2000:125-129). CLT är fortfarande idag en mycket populär metod inom språkundervisning, särskilt i de nordiska länderna.

Detta går bl.a. att se genom att analysera läroplanen för den svenska gymnasieskolan och ämnesplanerna för Engelska 5, 6 och 7. I läroplanen såväl som i lärarnas etiska regler står det att eleven bör vara i centrum. I ämnesplanerna för Engelska 5, 6 och 7 framhålls det som mycket viktigt att undervisningen relaterar till eleverna studieinriktning och deras intressen. Detta innebär att undervisningen i engelska skall vara kommunikativ i den meningen att eleverna skall känna en nytta med kommunikationen genom att läraren tar upp aspekter som de redan känner till. Enligt Steinberg, Danny, D et al (2001:208 - 210) så är den stora förtjänsten med CLT att den låter läraren blanda olika metoder så länge som de uppfyller huvudsyftet att öka elevernas kommunikativa förmåga såväl skriftligt som muntligt. Grammatiken kan ha en central roll i CLT eftersom om själva fundamentet för språket saknas så blir det inget meningsfullt kommunikationsutbyte. Till skillnad från den audiolingvala metoden som hade som mål att eleven skulle uttala som en modersmålstalare så ställer CLT inga sådana krav, så länge som uttalet inte står ivägen för kommunikationens budskap.

2.2.5. En gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning (CEFR)

I början av 1970-talet började som skrivet i föregående kapitel Europarådet att aktivt arbeta med språkpolitik med målet att främja inläringen av språk talade i Europa. Mellan åren 1989 till 1996 inom projektet "Language learning for European citizenship" så skapade Europarådet ett dokument som kom att ges namnet *En gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning* (CEFR). CEFR innehåller utöver en detaljerad språkdidaktisk genomgång också ett system för hur språkkompetenser bör bedömas och klassificeras. Elevens språkkompetenser beskrivs från skilda perspektiv såsom grammatiska och sociolingvistiska-perspektiv. Nivåerna som beskrivs i dokumentet går från A1 - A2 (nybörjare), B1-B2 (mellanivå) till C1-C2 (avancerad).

Hur kommer det sig att Europarådet lade ned tid och resurser för att skriva ett sådant dokument? För det första så ligger det i EU:s intresse att dess innevånare lär sig främmande språk mera effektivt så att underlättar studier och arbete i ett främmande land. Detta ligger med andra ord i linje med EU:s idé om fri rörlighet för människor och varor. För det andra utfärdar många organisationer språkdiplom med hjälp av EU:s skala (A1-C2) och detta skall i sin tur hjälpa medborgaren vid jobbsökning eller ackreditering av språkdiplomet vid ett lärosäte eftersom skalan är standardiserad och därmed lika för alla (CEFR, 2011:1-5).

CEFR:s metod beskrivs bäst som aktionsorienterad, vilket innebär att eleven och dess intressen står i centrum på ett liknande sätt som i Communicative Language Teaching (CLT). Ytterligare beskrivs eleven som en "social agent", vilket innebär en person som verkar i ett flertal olika lingvistiska och sociala kontexter. Detta grundantaganden att vi lär oss språk för att interagera med andra såväl skriftligt som muntligt ligger också i linje med CLTs grundfilosofi att det viktigaste läraren kan göra under en lektion är att få eleven att kommunicera på det främmande språket så mycket som möjligt (CEFR, 2011:9).

CEFR delar upp de kommunikativa språkkompetenserna i tre grupper: lingvistiska, sociolingvistiska och pragmatiska. De lingvistiska språkkompetenserna betyder i princip grammatiska färdigheter, vilket i sin tur innebär att eleven känner till det främmande språkets syntaktiska strukturer, dess fonetik samt vokabulär och ordföljd. De sociolingvistiska kompetenserna har med förhållandet mellan samhället i stort och språket att göra. Sociolingvistiska aspekter som eleven måste behärska är te.x. dialekter och accenter, skillnaden mellan informellt och formellt språkbruk, olika typer av språkliga konventioner te.x. Hur man hälsar, hur man beteer sig i skilda sociala situationer och när du respektive ni används förutsatt att språket använder sig av ett sådant system. De pragmatiska kompetenserna kan i princip likställas med Wilkins *Functions* vilket innebär att eleven skall lära sig att identifiera olika texttyper genom att analysera dess syntax och

vokabulär. Ytterligare, ingår även att eleven skall kunna känna igen ironi och parodi i såväl tal som skrift (CEFR, 2011:108-110).

Sammanfattningsvis, grammatik är språkens regelverk där principerna som styr det normativa språkbruket återfinns. Grammatiken kan förändras med tiden och återspeglar oftast det moderna språkbruket. Med andra ord anpassas grammatiken efter vilket språk vi använder. De två huvudtyperna av grammatik är deskriptiv och preskriptiv-grammatik. Deskriptiv grammatik beskriver språket så som det faktiskt används i samhället. Den preskriptiva grammatiken ger normativa regler för hur det korrekta språket bör se ut. Historien bakom inläring av främmande språk sträcker sig tusentals år tillbaka ända till det antika Grekland och har genomgått en stor didaktisk förändring. I stora drag kan det konstateras att undervisningen till en börjar var centrerad kring läraren som i ”the grammar-translation method” och ”den naturliga metoden”. Dessa metoder var också vanligtvis deduktiva och präglades av en stark preskriptivistisk tradition. Den audiolingvala metoden som fungerade som behaviorismens förlängda arm i inläringen av främmande språk var mycket populär under den första hälften av 1900-talet och en bit in på 1970-talet. Den audiolingvala metoden kännetecknas av stimulus-respons undervisning i form av drillövningar, vars brist på praktisk förankring gjorde att metoden minskade i popularitet. Syftet med CLT är att förbereda eleverna till att bli ”sociala agenter” med god kommunikationsförmåga såväl skriftligt som muntligt. Grammatik utesluts inte ur undervisningen men ses inte som ändamålet med inläringen av främmande språk. Europarådets arbete med undervisning i främmande språk, ämnesplaner och en standardiserad språkfärdighetskala i dokumentet En gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning (CEFR) har befäst CLT som den rådande didaktiken i undervisningen i främmande språk.

3. Tidigare forskning

Den teoretiska genomgången i det föregående kapitlet gav ett historiskt perspektiv på grammatikundervisningen och visade förhoppningsvis att det finns en lång tradition av vitt skilda didaktiska förhållningssätt till grammatikundervisning. I denna del kommer tidigare forskning att redogöras för med fokus på uppsatsens huvudfrågor, nämligen hur grammatik undervisas, vilka vetenskapliga teorier som kan identifieras i undervisningen samt grammatikundervisning och motivation.

3.1. Grammatikundervisning och vetenskapliga teorier

Det finns huvudsakligen två didaktiska grundprinciper när det handlar om grammatikundervisning. Dessa två förhållningssätt är induktion och deduktion. Induktion kallas också för *Discovery learning*, vilket är ett mycket beskrivande namn för detta sätt att undervisa eftersom en induktiv metod handlar om att eleverna genom exempelvis gruppdiskussion skall formulera den grammatiska regeln själva utan att läraren föreläser. Mera precist utgår den induktiva metoden från en konkret situation, där eleverna får olika exempel på ord eller meningar som följer en särskild grammatisk regel. Nästa steg för eleverna är att hitta ordens eller meningarnas gemensamma nämnare och därefter formulera en grammatisk regel. Syftet med den induktiva metoden är att aktivera eleverna och få dem att upptäcka reglerna själva genom samarbete och diskussion. Några nackdelar men denna metod torde vara att den är mycket tidskrävande och att de elever som inte är studiemotiverade och intelligenta nog lätt kan hamna efter (Imsen, 2008:399-401). I artikeln (Batstone, 2009:194-195) analyseras olika varianter av induktiva och deduktiva sätt att undervisa. PPP-modellen som är ett akronym för Presentera, Praktisera, Producera är en typisk förklaringsmodell till vad den deduktiva-metoden innebär. Ett konkret klassrumsexempel på deduktion i undervisningen skulle kunna vara att läraren formulerar den grammatiska regeln, ger

exempel på hur den skall användas, därefter delas uppgifter ut, i vilka eleverna skall applicera regeln. Fördelen med denna metod torde vara att den inte är lika tidskrävande som den induktiva metoden. Risken finns dock att eleverna inte till fullo förstår den djupare innebörden av den grammatiska regeln utan bara fyller i övningarna utan att reflektera.

I en maltesisk studie från 1998 intervjuades ett antal engelsklärare med syftet att upptäcka didaktiska teorier i deras grammatikundervisning. Studien fann en mängd skilda sätt att undervisa grammatik. En av lärarna gav miniföreläsningar om grammatik och lät därefter eleverna formulera de grammatiska reglerna på egen hand med hjälp av övningar. Detta var ett exempel på ett induktivt sätt att undervisa grammatik. En annan av de intervjuade lärarna menade att fel-analys var en viktig aspekt av hans grammatikundervisning. Hans metod innebar att en regel förklarades, följt av att uppgifter delades ut till eleverna, slutligen, som ett sista led i lektionens struktur så analyserades elevernas fel av hela klassen. Läraren menade att några av de positiva aspekterna av fel-analys var att lärare inser vilka grammatiska fel eleverna gör och detta gör det möjligt för läraren att styra in sin undervisning på rätt spår. Utöver detta, så lär sig också eleverna vilka grammatiska moment de behöver öva mera på. Samma lärare anser också att det är viktigt att klassen tillsammans med läraren har ett gemensamt sätt att analysera grammatik. Fördelen med detta menar läraren är att det blir enklare att gå igenom prov om klassen är införstådd i grundläggande grammatisk terminologi. Lärarens sista exempel på grammatikundervisning i hans klassrum går i klassisk behavioristisk anda. Han förklarar att beroende på hur klassrumsklimatet är beskaffat exempelvis, hur stor klassen är, ljudvolym och andra liknande aspekter så förespråkar han klassiska drillövningar, där eleverna får göra en stor kvantitet av grammatiska övningar för att befästa input och omvandla den till kunskap (Borg, 1998:16-22).

3.2. Grammatikundervisning och elevers motivation

Den välkände språkforskaren Krashen använder sig ofta av teorin om det affektiva filtret. Enligt Krashen så handlar främmande språk-undervisning om att eleven skall få maximalt med input dvs. språklig stimulans med syfte att kunna kommunicera flytande. Det affektiva filtret består av en mängd faktorer som attityder till språkinläring, motivation och självförtroende. Krashen anser att dessa affektiva faktorer har en påverkan på hur effektiv språkinläringen blir. I bästa fall är det affektiva filtret lågt, vilket innebär att eleven har en positiv attityd till språkinläring, är motiverad och har gott självförtroende. De elever som har ett högt affektivt filter har istället en mental blockering till språkinläring vilket leder till att de inte lär sig lika mycket som en elev med lågt affektivt filter (Krashen, 1981:56-57).

Huruvida det affektiva filtret påverkar språkinläring prövades i en studie, där 200 gymnasieelever från Fiji svarade på en enkät vars syfte var att kartlägga och analysera elevernas attityder och motivation till att lära sig kinesiska. Resultatet från studien var att affektiva faktorer har en stark koppling till studieresultat. De fann att de elever som hade en positiv attityd till att lära sig Kinesiska följaktligen hade bättre resultat än de som hade en negativ attityd. (Xiaoyan, Du, 2013:58). Nedanstående citat av språkforskaren Mikael Parkvall tar till fasta på vad han anser att många vuxna minns från sin grammatikundervisning i grundskolan.

”...i grundskolan [drillades de flesta av oss] i satsdelar och ordklasser utan att riktigt inse vitsen med det, och [jag tror] att grammatik i ganska hög grad har kommit att förknippas med språkriktighet. När ordet grammatik kommer på tal tänker man gärna på folk som gnäller [...] Men grammatik är mycket mer än så.”

(Parkvall, 2011:59-60)

Parkvall skriver att grammatik förknippas med språklig korrekthet samt att många elever inte insåg nyttan med att lära sig grammatik såsom satsdelar och ordklasser. Det första påståendet gällande

korrekthet är inte ett kontroversiellt antagande eftersom det är grammatikens syfte d.v.s. att vägleda studenter till ett korrekt språkbruk. Den andra ansatsen får dock anses som problematisk eftersom nutida forskning om elevers åsikter om grammatik visar att de tvärtom ser nyttan med att studera grammatik när de lär sig ett främmande språk. I en enkätstudie från 1996 vars syfte var att utreda studenter och lärares syn på rättning och grammatikens roll i klassrummet så visade det sig att 80 % av de tillfrågade eleverna ansåg det essentiellt att studera grammatik för att kunna tillägna sig ett främmande språk. Schulz framhåller dock att detta faktum inte nödvändigtvis betyder att majoriteten av de tillfrågade eleverna gillar att studera grammatik. Tvärtom så ansåg bara 46 % av eleverna att det var roligt att studera grammatik (Schulz, 1996:345). Slutsatsen av denna studie är med andra ord att en överväldigande majoritet av de tillfrågade eleverna såg en stor nytta med att studera grammatik, till skillnad från Parkvalls påstående att de flesta elever inte insåg "...vitsen med det [Grammatiken]" (Parkvall, 2011:59-60). Däremot så var det en betydligt lägre andel i Schulzs studie som ansåg att grammatik var roligt att studera.

I en annan studie som utredde elevers och lärares åsikter om vad som är effektiv främmande språk undervisning, kom de fram till liknande slutsatser. När lärarna tillfrågades hur de såg på effektiv undervisning så menade en majoritet att grammatikundervisningen måste vara autentisk, vilket innebär att den måste kunna appliceras direkt i verkliga situationer. Med andra ord måste grammatiken ha ett kommunikativt syfte utan snåriga teoretiska förklaringar enligt lärarna. Som i Schulzs studie så var resultatet likt i den mening att även dessa elever föredrog deduktiv grammatikundervisning framför lärarnas kommunikativa syn på grammatik (Brown, 2009:48-50).

En annan studie som behandlade elevers åsikter om grammatikinläring i böcker och på internet visade att eleverna som i den tidigare studien också ansåg grammatik som mycket viktigt för inläring av ett främmande språk. När eleverna tillfrågades hur det ställde sig till nyttan med grammatik, svarade 25 % att grammatik var av "mycket stor vikt" för språkinläring och 50 % svarade att det var av "stor vikt" (Huw, 2010:35). Sammanfattningsvis, anser elever grammatik vara ett nödvändigt ont, vilket innebär att de inser syftet med att studera det även fast det inte alltid anses vara en lustfylld aktivitet. Enligt PPP-modellen som förklarades tidigare så innebär ofta grammatikundervisning att eleven måste producera korrekt grammatik i form av exempelvis en mening i dåtid som sedan på något sätt skall rättas av läraren. Det har gjorts studier på huruvida grammatiska rättelser är negativt eller positivt för elevens inlärningsprocess. Enligt en studie som gjordes år 2002 så anses det vara rent skadligt för elevens inläring att konstant få sina grammatiska misstag rättade av läraren. En konsekvens av detta är enligt studien är att eleven upplever en minskad motivation till språkinläring och som en följd undviker att använda sig av mera komplexa grammatiska konstruktioner för att undvika att läraren rättar honom/henne (Muncie, 2002:181).

Det faktum att grammatikundervisning kan avskräcka en elev från att producera komplexa meningar och använda sig av ett avancerat språkbruk stöds också av språkforskaren Krashen som får anses vara relativt negativt inställd till såväl induktiv som deduktiv grammatikundervisning. Han kallar grammatikundervisning vid ett tillfälle för "perifer och bräcklig" (Min översättning) (Muncie, 2002:183). Krashen menar istället att grammatiken tillägnas per automatik av eleven förutsatt att han/hon utsätts för tillräckligt mycket språklig input, vilket innebär språket i olika former och sammanhang, alltifrån tidningsartiklar till podcasts och filmer.

Krashens tes att grammatiken saknar existensberättigande i det moderna klassrummet saknar knappast sina motståndare i den nutida forskningen om språk. I en studie, där en stor grupp amerikanska ungdomar testade sin läsförståelse, så var slutsatsen att grammatikundervisning hjälpte eleverna att såväl förstå som analysera texterna bättre. Med andra kunde eleverna analysera sin egen input genom att besitta grammatisk (Muncie, 2002:183).

En annan slutsats om grammatikundervisning som går emot Krashens kritik är Richards vars tes innebär att grammatik bör inkluderas i undervisningen. Nedanstående citat fångar Richards syn på hur grammatik bör inkluderas i språkundervisningen.

”...not as the central organising principle of communication, but rather as an important component of communication... It is not simply a case of 'more grammar = more proficient'; grammar skills interact with other language skills and together determine what learners can do at any given level of proficiency and how well they can do”

(Richards, 1985:148)

Richards menar i ovanstående citat att grammatik inte bör utgöra den viktigaste delen i undervisningen utan att den istället skall användas som ett komplement till inläringen av andra språkliga förmågor såsom läsning, skrivning och muntlig förmåga. Han hävdar också att grammatik kan hjälpa läraren att inse på vilken färdighetsnivå i språket eleven ligger på. Ytterligare, problematiserar han det faktum att eleven skulle ha en högre grad av språkfärdighet bara för att han/hon har lärt sig mycket om ett språks grammatik. Enligt min tolkning av Richards tes, så menar han att språkfärdigheterna går bortom grammatik och innefattar även andra förmågor såsom interkulturell förståelse och de fyra språkliga förmågorna: läsa, skriva, prata och lyssna.

Sammanfattningsvis, enligt dessa studier, verkar eleverna nyttan med att lära sig grammatik, vilket inte betyder att de anser att grammatik är en lustfylld aktivitet.

3.3. Det schweiziska skolsystemet

Schweiz består av 26 kantoner som har stor autonomi när det gäller skolsystemet. Varje kanton har en utbildningsminister som ansvarar för skolväsendet inom kantonens gränser (educa.ch, 2011). Eftersom Schweiz har ett kantonalt utbildningssystem till skillnad från Sverige som har ett nationellt utbildningssystem och det faktum att studien utfördes i Genève, vilket är den största staden i västra Schweiz, där det officiella språket är franska, så kommer enbart utbildningssystemet i Genève samt dess ämnesplaner i främmande språk att beskrivas och kommenteras.

Skolan i Genève består av tre cykler: *La scolarité primaire* (4-12 år), *Le cycle d'orientation* (12-15 år) och *L'enseignement secondaire postobligatoire* 15-18 år). *La scolarité primaire* motsvarar ungefär förskolan och mellanstadiet och är uppdelad i två perioder som är 4 år vardera. *Le cycle d'orientation* hör ungefär till samma ålderskategori som det svenska högstadiet. Skillnaden emot det svenska högstadiet är dock att eleverna bosatta i Genève måste redan vid tolv års ålder tillsammans med sina föräldrar välja en inriktning som avgör vilket gymnasium eleven kommer hamna på och därmed också vilka möjligheter eleven har för framtida arbete och högskole- och universitets-studier. Det finns tre möjliga inriktningar inom *Le cycle d'orientation*. Den första inriktningen *Kommunikation och teknologi* innebär i princip att eleven kan påbörja yrkesförberedande studier på gymnasiet. Levande språk och kommunikation leder till att eleven kan gå en gymnasieutbildning som kallas för *Culture générale*, vilket leder till att eleven får tillgång till studier vid en *Haute école spécialisée* vilket ungefär motsvarar en svensk högskola. Slutligen kan eleven också välja *Litterär och vetenskaplig inriktning* vilket innebär att eleven kan gå gymnasiet och efter tre års studier avlägga studentexamen och få ett diplom, *Certificat de maturité gymnasiale* vilket leder till att eleven kan ansöka och börja studera på såväl universitet som högskolor (direction générale du cycle d'orientation, 2013:2-8).

Ämnesplanerna för den fransktalande delen av Schweiz, vilket innebär sju kantoner i den västra delen av Schweiz har gemensamma motsvarigheter till de svenska ämnesplaner och dessa kallas för *Plan d'études romandes*. Ämnesplanerna för *Le cycle d'orientation* är uppdelade i två kategorier. Den första kategorin innehåller ämnesplanerna för skolämnena såsom olika språk, idrott, NO och SO-ämnen. Den andra kategorin innehåller kompetenser som skall inkluderas i alla ämnena

exempelvis samarbetsförmåga, förmåga att kommunicera och tänka kritiskt och kreativt. Enligt ämnesplanen för högstadietiden så är det obligatoriskt att studera franska (modersmålet), tyska (ett av de officiella språken i Schweiz) samt engelska som tredjespråk som skall börja studeras under det sjätte skolåret. Det uppmuntras dock att engelska redan inkludera i undervisningen från femte klass. Enligt ämnesplanerna skall eleverna lära sig främmande språk genom att utveckla fem språkliga kompetenser, varav fyra av dessa är de fyra färdigheterna för språkinläring (lyssna, läsa, tala och skriva) som rekommenderas av CEFR. Utöver dessa fyra färdigheter så skall eleven också känna till språkets olika funktioner. Vad innebär då språkets funktioner enligt ämnesplanen? Det betyder i princip att eleven bör känna till olika grammatiska aspekter av språket, exempelvis fonetiken, hur olika verb böjs, ordklasser samt hur de används i meningar och enklare syntaktiska funktioner. Målet med att eleven studerar språkets funktioner är att han/hon skall lära sig att använda språket på ett korrekt grammatiskt sätt i såväl tal som skrift (CIIP, 2013).

För *L'enseignement secondaire postobligatoire* gäller en annan ämnesplan. I inledningen fastställs det att engelska är ett viktigt språk för att kunna kommunicera i dagens samhälle. Ytterligare, så står det också att engelska fungerar som en bro mellan de germanska och de romanska språken. Vad eleven förväntas lära sig under gymnasietiden är uppdelad i tre kategorier: *Connaissance*, *Savoir-faire* och *Attitudes*. Under den första kategorin så beskrivs det att eleven bör kunna kommunicera på engelska såväl skriftligt som muntligt. Eleven bör också känna till särskilt viktiga litteraturhistoriska och kulturella händelser i engelskspråkiga länder. Under *Savoir-faire* står det i princip att eleven skall tränas i de fyra färdigheterna i språkinläring (lyssna, läsa, tala och skriva). Läraren skall också visa eleven en stor mångfald av engelskspråkigt muntligt och skriftligt material såsom poesi, romaner, radio-program och nyhetsartiklar. Utöver detta skall eleven också lära sig om engelskspråkiga länders samhälle historia och samtid. Under den sista kategorin, så står det att läraren skall ingjuta självförtroende i eleven så att han/hon kan uttrycka sig på engelska med självförtroende. Eleven skall också enligt läroplanen utveckla ett intresse och en nyfikenhet för engelskspråkiga kulturer (CDIP, 1994:47-51).

Sammanfattningsvis, kan det konstateras att grammatik enbart nämns explicit i ämnesplanerna för högstadiet däremot nämns det inte i ämnesplanerna för gymnasieskolan. I båda ämnesplanerna återfinns starka inslag av Communicative Language Teaching (CLT); en teori som sätter kommunikationen och inte grammatiken i främsta rummet. CLT kommer behandlas mer djupgående under det teoretiska kapitlet. Även om grammatik inte nämns explicit i gymnasieskolan ämnesplaner så måste ändå eleven tillägna sig grammatik på något sätt för att uppfylla kriterierna för *Savoir-faire*. Om eleven inte har grundläggande kunskaper i exempelvis spanskans ordföljd eller engelskans syntax så blir det i princip omöjligt för eleven att skriva en godkänd uppsats på målspråket.

4. Metod

4.1. Design

Studien som genomfördes inom ramen för detta examensarbete är kvalitativ eftersom det rör sig om en intervjustudie med högstadie- och gymnasielärare i Genève. En kvantitativ metod som en enkätundersökning togs också i beaktande men valdes inte eftersom den inte ansågs adekvat för examensarbetets syfte. Intervjuer ansågs som den bästa metoden eftersom syftet med studien var att få en fördjupad bild av hur grammatik undervisades av lärarna, vilka vetenskapliga metoder som kunde återfinnas i deras undervisning samt hur de motiverade sina elever att lära sig grammatik. Ytterligare en fördel med intervju som metod är att ett dialogiskt samtal mellan intervjuare och informant kan skapas och därmed får forskaren en fördjupad bild av situationen. Enkäter är mer lämpade för studier som önskar få en överblick över det studerade området. Intervjun (Se bilaga) bestod av tre sektioner: den första sektion bestod av generella frågor såsom varför intervjuobjektet valde att bli lärare och hur många år han/hon jobbat som lärare. Syftet med den första sektionen var främst att skapa en kontakt med intervjuobjektet för att optimera datainsamlingen. Den andra sektionen bestod av frågor gällande hur grammatik undervisas för att besvara en av examensarbetets huvudfrågor. Den tredje och sista sektionen handlade om hur läraren motiverade sina elever att tillägna sig grammatik.

4.2. Urval

I denna studie intervjuades totalt åtta lärare som jobbade med elever och studenter i åldrarna 12 - 20 år i Genève. Kriterierna för att få bli intervjuade var dels att de måste arbeta eller ha arbetat som lärare i främmande språk på högstadiet eller gymnasiet i Genève med omnejd. Samtliga lärare jobbade minst deltid upp till heltid på antingen kommunala eller privata skolor. Anledningen till varför studien var begränsad till enbart Genève beror på att Schweiz skolsystem skiljer sig åt beroende på vilken kanton du befinner dig i.

Hälften av lärarna (4 av 8 lärare) undervisade tyska, en fjärdedel (2 av 8 lärare) undervisade franska, en fjärdedel undervisade antingen kombinationen franska/spanska eller tyska/engelska. Således undervisade majoriteten av lärarna (6 av 8 lärare) endast ett språk och de resterande lärarna (2 av 8 lärare) undervisade i två språk. En övervägande majoritet av lärarna var kvinnor (7 av 8 lärare) och endast 1 av 8 lärare var av manligt kön. Åldern på lärarna varierade kraftigt mellan 27 år till 60 år. Medelåldern beräknades till 41 år.

Tabell 2: Respondenterna

Lärare	Intervjunummer
Eliza och Marielle	1
Pauline	2
Gudrun	3
Barbara	4
Philippe	5
Emelie	6
Claudette	7

Ovanstående tabell visar lärarna som deltagit i studien samt till vilket intervjunummer de är kopplade till. I resultatsredovisningen kommer dessa namn som är fingerade att hänvisas till.

4.3. Tillvägagångssätt

Samtliga intervjuerna genomfördes under perioden 3:e - 16:e december, 2013 och de spelades in i programmet Garage Band på MacBook Pro. Intervjuernas längd varierade mellan 20 - 45 minuter. Alla intervjuer förutom en var individuella. I det fallet medverkade två lärare samtidigt i en intervju och samma frågor ställdes till båda personerna som under de individuella intervjuerna. Anledningen till varför två lärare intervjuades på samma gång var av pragmatisk karaktär. Min bedömning bestod i att studien hade behov av så många respondenter som möjligt och i avsaknad av tid bedömdes det som en god lösning att intervju två respondenter på en och samma gång. I detta fall utföll det väl eftersom samtalet blev dynamiskt och dialogiskt mellan respondenterna.

4.4. Genomförande

För att säkerställa intervjuens kvalitet genomfördes en provintervju innan intervjuerna påbörjades. Efter detta påbörjades arbetet med att hitta intervjuobjekt. Innan avresan till Schweiz tog jag kontakt med flera skolor i Genève via e-post och frågade om någon av lärarna hade tid för en kortare intervju om grammatikundervisning. Av totalt tio skolor som kontaktades svarade sex skolor på min förfrågan. Av dessa sex skolor besökte jag två av dem och kunde på plats hitta lärare som var villiga att låta sig bli intervjuade. Utöver detta utnyttjade jag mitt personliga nätverk för att hitta lärare villiga att bidra examensarbetet. Mitt personliga nätverk bestod av vänner som i sin tur kände rektorer och lärare som var villiga att antingen förmedla kontakter i form av lärare eller som själva önskade delta i studien. Intervjuerna lyssnades igenom och transkriberades. Analysprocessen bestod i att finna olika undervisningsmetoder som skulle kunna kopplas till vetenskapliga teorier som Communicative Language Teaching (CLT), behaviorismen, induktion och deduktion. Ytterligare, så ingick det i analysen att finna olika sätt som lärarna motiverar sina elever att studera grammatik och därefter kategorisera dem.

4.5. Etik

I denna kvalitativa studie genomfördes totalt åtta intervjuer som också spelades in. Intervjuerna genomfördes i enlighet med Stukáts (Stukát:2005:131) krav om information och transparens. Detta innebär att samtliga lärare informerades om examensarbets syfte och det faktum att deltagandet var frivilligt och att de kunde välja att inte svara på vissa frågor om de så önskade. Intervjuerna spelades in eftersom detta gör att forskaren kan koncentrera sig på samtalet med intervjuobjektet utan att föra detaljerade anteckningar. Eftersom intervjuerna spelades in så tillfrågades samtliga lärare om detta var acceptabelt. I enlighet med god forskningssed tillfrågades också samtliga lärare om de ville lyssna igenom inspelningen och ge sitt samtycke. I detta fall tackade dock samtliga lärare nej till förfrågan och menade att inspelningen var godkänd att användas i studien (Gustafsson et al. 2011:42).

Ytterligare, ett etiskt krav som tillgodosetts under intervjuerna var konfidentialiteten, vilket innebär att lärarna informerades innan intervjuerna påbörjades att de medverkade under strikt anonymitet, vilket för examensarbetets del innebär att fingerade namn kommer användas i resultatsredovisningen och att inga skolor kommer nämnas vid namn. Ytterligare, så anpassades intervjufrågorna till kravet om konfidentialitet i den mening att man inte skulle kunna avslöja personens identitet genom att lyssna på intervjun.

Enligt (Esaiasson et al. 2007:61) så uppnår den gode forskaren validitet och reliabilitet genom att studien uppfyller två grundkriterier, nämligen att det inte får förekomma några systematiska fel i analysen och datainsamligen. Ytterligare, bör det inte förekomma några slumpmässiga fel, exempelvis att en teori appliceras på ett felaktigt sätt. Denna studie utreder ett ämne, där det finns en stor mängd forskning och det får anses att uppsatsen har ett välgrundat fundament i form av tidigare forskning. Teorier har applicerats på ett försiktigt och korrekt sätt utan några slumpmässiga fel kunnat upptäckas i revideringsarbetet. I intervjuerna har exakt samma frågor ställts för att säkerställa ett resultat med hög validitet. Endast åtta personer har intervjuats därför bör inga generella slutsatser dras utifrån resultatet.

5. Resultat

I nedanstående kapitel kommer resultat från de åtta intervjuer som genomförts att redogöras för. Samtliga citat tagna från intervjuerna har översatts av mig personligen antingen från franska eller engelska. Samtliga namn är fingerade för att skydda informanternas identiteter.

5.1. Grammatik och utrymme i undervisningen

När intervjuobjekten fick frågan om de ansåg att grammatik var ett viktigt inslag i deras undervisning, svarade majoriteten att grammatik hade en viktig roll i deras respektive klassrum. I Intervju 1 så sade gymnasieläraren Marielle som undervisar i tyska och engelska att eleverna ofta "...frågar efter grammatik" eftersom den fungerar som en slags säkerhet för dem, givet att ett språks fullständiga grammatik har potential att bli överväldigande för många elever. I början av intervjun förklarade Marielle att hon började studera språk på universitetet främst p.g.a. hennes stora litteraturintresse och en vilja att förmedla detta till sina elever. Hon anser dock att det är svårt att undervisa litteratur eftersom eleverna ifrågasätter dess existensberättigande i klassrummet. Grammatik däremot är något som eleverna ser nyttan med eftersom den fungerar som en effektiv och snabb lösning på ett problem. I Intervju 7 uttrycker Claudette som också arbetar som tysklärare att eleverna tycker att grammatik är "lugnande". I intervjuerna 4, 6 och 7 så anser lärarna att grammatik är en viktig komponent i undervisningen men de är alla överens om att den inte bör undervisas explicit utan praktisk förankring. Några exempel på detta är i intervju 4 som genomfördes med Barbara som undervisar franska och spanska främst på högstadiet. Hon menar att grammatiken ligger i bakgrunden i hennes undervisning och undervisas aldrig skilt från de andra språkliga färdigheterna. Claudette som är en erfaren lärare i 60-års åldern berättar om sina egna erfarenheter och förklarar att hon lärde sig tyska "...som man lär sig latin" alltså genom explicit grammatikundervisning och läsning av klassiska verk. När hon får frågan huruvida hon tycker att det är av godo att undervisningen i de flesta fall har blivit mer kommunikativ svarar hon att det är en mycket positiv utveckling och att grammatikens roll i hennes klassrum är till för att understödja och säkerställa elevens kommunikativa förmågor. Även en yngre lärare vid namn Emelie som undervisa i franska på gymnasiet menar att grammatiken inte står i centrum av undervisningen utan att den snarare finns där som en hjälp för eleverna "...att uttrycka sig klart". Detta citat skulle kunna tolkas som att grammatiken understödjer den kommunikativa undervisningen som Claudette förespråkade. I intervju 5 menade gymnasieläraren Philippe som undervisade i främst franska och tyska att grammatik inte hade en viktig roll alls i hans undervisning. Hans förklaring till detta ställningstagande var att språkundervisning på gymnasiet bör dedikeras åt studier i litteratur och inte grammatik. För övrigt ansåg han inte att grammatiken var ett stort hinder för elevernas förståelse utan att det snarare handlade om ett bristande ordförråd. Han förklarade mer ingående att hans lektioner går ut på gemensam läsning och analys av tysk litteratur, exempelvis av Dürrenmatt och att eleverna med hjälp "den nya tekniken" kan tillägna sig och lära sig grammatik hemma som läxa istället för att göra övningar på lektionstid.

Sammanfattningsvis, anser de flesta av de intervjuade lärarna att grammatik fyller en viktig funktion i klassrummet för att understödja elevernas förmåga att kommunicera i såväl tal som skrift. Ingen lärare ansåg att grammatik skulle undervisas explicit utan de förespråkar att grammatiken skall vara en del av språkinläringen.

5.2. Hur undervisar lärarna grammatik?

5.2.1. Deduktion och induktion i intervjuerna

I intervju 1 som genomfördes med två lärare vid namn Eliza och Marielle, så kunde redan den klassiska indelningen av grammatikundervisning skönjas, nämligen en skiljelinje mellan deduktiv och induktiv grammatikundervisning. Marielle beskrev att hon vanligtvis använder sig av exempel när hon förklarar engelsk grammatik. Ofta gör hon en power-point presentation. Hon ber därefter eleverna att själva bidra med några exempel. Slutligen delas övningar ut som eleverna utför på lektionstid. Även Barbara i intervju 4, Emelie i intervju 6 samt Eliza i intervju 1 använde sig oftast av den deduktiva metoden eftersom de alla beskrev att de oftast förklarar den grammatiska regeln på något sätt, exempelvis på whiteboard, smartboard eller med hjälp av en Power Point presentation följt av att eleverna skall öva på regeln som just förklarats. Deduktion i grammatikundervisningen är inte någon nyhet i den pedagogiska forskningen, utan är en välkänd metod. I artikeln (Batstone, 2009:194-195) förklaras den deduktiva metoden i form av ett akronym PPP, som står för Presentera, Praktisera, Producera. Denna grundläggande didaktik kan naturligtvis appliceras på andra skolämnen som matematik, fysik och geografi. Inom grammatikundervisning har den deduktiva metoden kritiserats för att enbart ge ytligt grammatisk kunskap eftersom läraren inte kan vara helt säker på att eleven verkligen förstått och internaliserat den grammatiska regeln. I Interju 2 kritiserade Pauline den deduktiva metoden och menade att det var "...lite torrt" att förklara den grammatiska regeln, följt av övningar som skall fyllas i. Som tidigare har bevisats i examensarbetet så är motivationen av stor vikt för språkinläringen, mer om detta senare i resultatsredovisningen. Kritik mot den deduktiva metoden kom också från Eliza som tidigare strukturerade sina lektioner enligt den deduktiva metoden. Hon märkte dock att många elever inte riktigt följde med i undervisningen. Hon beskriver att hon därefter bestämde sig för att byta undervisningsmetod och pröva den induktiva metoden. Vidare berättare hon att en typisk grammatiklektion börjar med att hon ger några exempel på den grammatiska regeln, för att se "...om eleverna förstår logiken i det hela". Därefter delar hon in eleverna i grupper, 2-4 elever i varje grupp. Syftet är sedan att de genom att analysera exempel skall hitta och formulera den grammatiska regeln på egen hand. Enligt Eliza blir eleverna mera motiverade och stimulerade av induktiva metoden. Pauline beskriver att hon ibland delar ut texter till eleverna som arbetar i små grupper. Syftet är att hitta en särskild grammatisk form, te.x. imperfekt-former på Tyska. Elevernas uppgift består sedan i att diskutera sig fram till hur imperfekt bildas på tyska. Detta är ytterligare ett tydligt exempel på hur induktion används i klassrummet. Både Eliza och Pauline menar dock att en negativ aspekt av induktion är att det tar tid i anspråk att hitta grupper som fungerar på ett bra sätt. Imsen har en liknande synpunkter eftersom hon skriver att induktion ibland kan vara "...mycket tidskrävande" (Imsen, 2008:401). Utöver detta så menar Imsen att de elever som inte är duktiga i skolan kan hamna efter i diskussionen och helt enkelt tappa intresset (Imsen, 2008:399-401). Detta är en intressant kommentar eftersom detta motsäger Elizas egna erfarenheter i att induktionen generellt har en positiv effekt på elevernas inläring. I Borgs maltesiska studie (Borg, 1998:16-22) fann han att en av lärarna gjorde miniföreläsningar om grammatik följt av att eleverna tillsammans skulle finna den grammatiska regeln genom att induktivt använda sig av miniföreläsningarnas innehåll.

Andra metodiker som kunde lokaliseras hos de schweiziska lärarna var också en diagnostisk metod som tar avstamp i vilka grammatiska fel som eleverna gör. I Borgs studie kallas denna metod för fel-analys (Borg, 1998:16-22) vilket innebär att läraren låter eleverna göra en skriftlig diagnos som senare skall fungera som underlag för grammatikundervisningen. I intervjuerna var det två lärare som använde sig av fel-analys. Philippe i intervju 5 menade att den diagnostiska metoden

fungerade bra eftersom lärandet blir autentiskt i den meningen att eleverna lär sig av sina egna fel. Emelie i intervju 6 beskrev sin fel-analys mera ingående och sade att hon brukar låta eleverna skriva en uppsats. Hon gör sedan en lista över de fel som gjorts. Dessa fel tar hon upp inför hela klassen och undervisningen centreras därefter kring dessa fel.

5.2.2. Behavioristiska teorier i intervjuerna

Den behavioristiske psykologen Gagné definierade åtta inlärningsteorier som är hierarkiskt beroende av varandra. En av dessa teorier är principinlärning som enligt Gagné är inlärningen av principer som han definierar på följande sätt "...allmänna till sin natur och uttrycker något lagbunden om relationen mellan begrepp" (Imsen 2006:375). Mera konkret så skulle principinlärning för skolans värld kunna handla om exempelvis grammatiska principer som att en punkt efter en slutförd mening alltid följs av stor bokstav eller fysiska principer som tyngdlagen.

I denna studie så kunde den deduktiva metoden hittas i en rad av intervjuerna som bevisats i föregående stycke. Den deduktiva metoden innebär att en princip presenteras, följt av en inlärningsprocess i form av exempelvis drillövningar som var en mycket populär metod inom det audiolingvala sättet att lära sig språk. Detta betyder med andra ord att i de fall som deduktiva metoder används av lärarna så använder de sig även av Gagnés principinlärning.

I intervju 1 menar såväl Marielle som Eliza att tävlingar och spel är aktiviteter som är omtyckta hos eleverna. Marielle beskriver att vinnaren av en tävling ofta får ett pris i form av godis. Detta är ett typiskt exempel på operant betingning, en teori som utvecklades av psykologen B.F. Skinner (Imsen, 2006:224). I Marielles fall önskar hon förstärka ett beteende hos eleverna (att de skall få höga resultat på tävlingar) genom att ge en positiv förstärkning som i detta fall är godis. Även i Intervju 5 konstaterar Emelie att tävlingar med poäng, där en vinnare utses är mycket populära bland de yngre eleverna. Även Gudrun i intervju 3 använder sig av behavioristiska teorier i sin undervisningen genom att försöka göra undervisningen mera underhållande genom att använda sig av teatrala uttryck och sitt kroppsspråk. Hon förklarar ytterligare att hon ofta söker att underhålla eleverna och få dem att skratta på samma gång som de lär sig ett främmande språk. Känslomässiga reaktioner som ilska, ånger eller glädje är enligt behavioristerna ett inlärt beteende hos människan. Klassisk betingning som var en teori utvecklad av läkaren Pavlov bevisade att såväl människor som djur kan lära sig att associera vissa aktiviteter med olika känslolägen. Exempelvis, kan en elev lära sig att ogilla matematik eftersom han/hon avskyr sin lärare. I Gudruns fall kommer eleverna i bästa fall associera skratt och glädje med grammatikinlärning, vilket i förlängningen skulle kunna öka deras motivation och sänka det affektiva filtret. Detta i sin tur skulle kunna leda till betydligt bättre förutsättningar för lärande i allmänhet.

I intervju 2 förklarar Pauline varför spel och tävlingar är så populära i hennes klassrum. Hon förklarar att många elever sammankopplar spel med positiva känslor, som glädje, lekfullhet och avslappning. Behaviorismen beskrivs som en hedonistisk teori, vilket innebär att dess grundval är att människan är en biologisk varelse som konstant strävar efter maximalt möjliga lycka. Detta stämmer överens med Paulines förklaring eftersom eleverna väljer spel och tävlingar framför explicita förklaringar av grammatik som ofta associeras med prestation och krav.

5.2.3. Communicative Language Teaching (CLT) i intervjuerna

Exempel på Communicative Language Teaching (CLT) kunde hittas i många fall i intervjuerna med lärarna. CLT har som sagt sedan 70-talet och i och med den audiolingvala metodens minskande popularitet vuxit till att bli en mycket använd metod och som i såväl Sverige som Schweiz implementerats i nationella och regionala ämnesplaner. EU har bidragit till CLTs framgång genom att skapa ämnesplaner med gemensamma betygskriterier för en stor del av språken som talas i Europa. I intervju 1 beskriver Eliza att hon använder sig av en induktiv metod, där eleverna utifrån exempel får diskutera och formulera den grammatiska regeln på egen hand. Även Gudrun i intervju 2 försöker att involvera eleverna så mycket som möjligt genom att använda sig av teater för att förklara grammatik. Vid ett tillfälle var hennes syfte att förklara hur konditionalis används i franska. Konditionalis används i franska bl.a. för att uttrycka hypotetiska tillstånd exempelvis *Om jag vore lite starkare, skulle jag lyfta ett träd*. Konditionalis kan också användas för att uttrycka artighet, exempelvis *Skulle jag kunna få ett glas mjölk, är du snäll*. I Gudruns fall ville hon lära eleverna att konditionalis används för att visa artighet. Hon beskrev att hon bad en elev att spela en kund som skall handla kläder i en butik. Gudrun spelar rollen som försäljare och frågar eleven vad han skulle vilja prova för kläder. Syftet var sedan att han skulle använda konditionalis och fråga något i stilen med *Jag skulle vilja prova den där ormskinnsjackan i storleken small*.

Gudruns didaktik kan analyseras utifrån Wilkins som var en av pionjörerna inom CLT. Hans kommunikationsmodell delas vanligen in i *Functions* och *Notions*. *Functions* innebär talakter som inom lingvistik definieras som ett yttrande som innebär att personen ber, frågar, befäller eller informerar. *Notions* innebär istället när det handlar om frekvenser, mängder eller platser.

I Gudruns fall var hennes syfte att eleverna skulle lära sig dels hur man uppför sig inne i en klädbutik, vilket innefattar såväl hälsningsfraser som hur man frågar efter att få prova ett plagg, dessa syften överensstämmer väl med Wilkins *Functions*.

Pauline i intervju 2 förklarar att hon oftast förklarar tysk grammatik på målspråket (tyska) eftersom eleverna skall få "...så mycket språklig input som möjligt". Detta yttrande kan kopplas till Krashens syn på främmande språkundervisning som innebär att grammatik inte bör undervisas explicit eftersom eleven kommer att tillägna sig grammatiken automatiskt förutsatt att han/hon får tillräckligt med språklig input i form av texter, podcasts, noveller etc (Muncie, 2002:183). Frågan om vilket språk lärarna undervisar grammatik på, målspråket eller modersmålet kommer att utredas i nästa del. Även lärarna Barbara och Claudette i intervju 4 och 7 förespråkade kommunikativa metoder, vilket innebar i Barbaras fall att hon försökte relatera till ungdomarnas kultur genom att på olika sätt ta upp ämnen som sociala media, nutida artister, ungdomskultur och litteratur i sin undervisning. Enligt (Steinberg, Danny D et al 2001:208 - 210) så är en positiv aspekt av CLT att den låter läraren blanda olika didaktiker, så länge som syftet med undervisningen är att understödja och få eleverna att kommunicera på målspråket. Enligt ämnesplanerna för den fransktalande delen av Schweiz så skall lärarens undervisning relatera till elevens vardags och hans/hennes intressen (CIIP, 2013).

Slutligen menar Claudette att grammatik inte bör undervisas explicit utan att grammatiken enbart skall implementeras i undervisningen för att hjälpa eleven att kommunicera på målspråket. Claudetts åsikter ligger mycket nära (Richards, 1985:148) som är av åsikten att grammatik inte bör vara central i undervisningen utan att den skall fungera som ett komplement till kommunikativa förmågor som läsning, skrivning, muntlig förmåga och hörförståelse.

5.2.4. På vilket språk undervisas grammatiken?

Hur resonerar de intervjuade lärarna när det kommer till vilket språk grammatiken undervisas på. Vilket språk är vanligast, målspråket eller modersmålet?

Det kunde konstateras i denna intervjustudie att det beror på vilken språklig nivå eleverna ligger på. Om läraren bedömer att eleverna har en hög nivå nog att förstå så undervisades grammatiken på målspråket annars användes uteslutande modersmålet. I intervju 1 förklarar Marielle att hon alltid förklarar tysk grammatik på modersmålet franska eftersom eleverna är nybörjare. Hennes förklaring är att eleverna inte skulle förstå grammatiken om målspråket skulle användas. Pauline i intervju 2 som arbetar på samma skolstadium som Marielle är av en annan åsikt och förklarar att hon oftast förklarar tysk grammatik på målspråket eftersom tanken är att eleverna skall utsättas för maximalt med språklig input för att lära sig så mycket som möjligt. Detta tankesätt ligger i linje med Krashens teori enligt vilken grammatik tillägnas per automatik med förutsättning att eleven får rikligt med språklig input i form av exempelvis podcasts, film och föreläsningar. Gudrun och Barbara i intervju 3 och 4 undervisar i franska på en skola där många elever är tvåspråkiga med franska som ett av språken. De säger båda att de undervisar fransk grammatik på målspråket eftersom eleverna har en tillräckligt hög nivå för att förstå innehållet. Barbara som även undervisar spanska menar att hon alltid förklarar grammatiken på elevernas modersmål, i detta fall oftast engelska eftersom de annars skulle ha problem att förstå innehållet. Emelie i intervju 6 som arbetar på samma skola som Gudrun och Barbara och som även hon undervisar Franska förklarar att hon alltid förklarar fransk grammatik på målspråket (franska) men att hon ofta förklarar regeln på engelska och jämför de två grammatiska strukturerna med varandra. Claudette i intervju 7 använder sig av en liknande metod, där hon alltid förklarar tysk grammatik på elevernas modersmål (franska). Hon menar att eleverna ofta har en bristfällig grammatisk kompetens på sitt modersmål (franska) och de måste därför lära sig den franska regeln innan de går vidare och tillägnar sig den tyska motsvarigheten. Claudette säger att hon vanligtvis brukar gå igenom kasus på franska för att sedan förklara dem tyska. På detta vis, ser eleverna en koppling mellan franska och tyska. Sammanfattningsvis, majoriteten av tysklärarna undervisar tysk grammatik på modersmålet (franska) med argumentet att eleverna har svårt att förstå om grammatiken skulle undervisas på målspråket. När målspråken var franska och engelska tenderade elevernas språkliga nivå vara tillräckligt hög, därför bedömde lärarna att dessa språks grammatik kunde undervisas på målspråket.

5.3. Lärarnas syn på elevernas motivation till grammatikinläring

I alla intervjuer förutom i intervju 6 med Emelie och i intervju 7 med Claudette så svarade lärarna att eleverna oftast inte gillar att studera grammatik. Emelie menade att många elever gillar att lära sig grammatik eftersom "...den fungerar som en säkerhet". Claudette är av samma åsikt och menar också att eleverna finner en trygghet i att studera grammatik eftersom det oftast finns ett felaktigt och ett korrekt svar. I intervju 1 säger både Eliza och Marielle att grammatik är något alldeles för "strikt" för eleverna och att de inte gillar att bli exponerade för sina grammatiska fel. Marielle framhäver dock att många elever frågar efter grammatik eftersom de vill vara säkra på att de lär sig rätt. Eftersom Marielle har ett särskilt intresse för litteratur, så jämför hon ofta hur det är att undervisa litteratur jämfört med grammatik. Hon säger att eleverna ofta "...inte ser poängen med att studera litteratur, vilket inte är fallet med grammatik". Barbara i intervju 4 menar också att eleverna anser att grammatik är för "seriöst" och därmed klassificeras som tråkigt. Hon framhäver dock att eleverna uppskattar spansk grammatik mer än fransk grammatik. Hennes förklaring till detta är att den spanska grammatiken ligger på en lägre nivå och kan därför göras mer "lekfull". Philippe har

samma åsikt som Eliza och Marielle men hans förklaring till elevers syn på grammatik är något mer fördjupad. Han förklarar att elever ibland upplever ”en psykologisk blockering” som hindrar effektiv inläring. Ytterligare, så menar han att dålig grammatikundervisning kan bidra till att skapa denna blockering eftersom elever oftast inte uppskattar att bli konfronterade med sina grammatiska fel. Philippes förklaring ligger i linje med Krashens teori om det affektiva filtret. Enligt Krashen så har de affektiva faktorerna, en stor påverkan på hur eleven lyckas lära sig under skolgången. Det har gjorts flera studier på de affektiva faktorernas påverkan på inläring. En ny studie från 2013 som utfördes på Fiji visade att de affektiva faktorerna kan ha en stor påverkan på inläringen. Enligt resultatet från enkäterna så var hade eleverna som hade en positiv attityd till inläring av kinesisk grammatik betydligt högre provresultat än de som hade en negativ attityd. Pauline i intervju två har samma åsikt som föregående lärare och menar att elever tycker att grammatik är ”tråkigt”. Hon berättar vidare att hon själv utfört en enkätundersökning med syfte att ta reda på vad elever anser om att studera grammatik. I en av frågorna skulle eleverna rangordna sex klassrumsaktiviteter efter popularitet. Hon berättar att grammatik i nästan alla fall blev det minst populära ämnet. Det är inte ett förvånande resultat att eleverna anser att grammatik inte är ett roligt ämne att studera. I Schultz studie undersöktes elevers och lärares attityder mot grammatik och hon kom fram till att en majoritet av de tillfrågade eleverna såg nyttan med att studera grammatik men att betydligt färre tyckte att det var roligt att lära sig grammatik (Schulz, 1996:345).

Sammanfattningsvis, kan det konstateras att många av lärarna anser att eleverna tycker att grammatik är tråkigt men att de på samma gång ser syftet med att studera det. Detta resultat ligger också i linje med Schultz studie, där han kom till liknande slutsatser.

5.3.1. Hur motiverar lärarna sina elever att lära sig grammatik?

Eftersom eleverna inte gillar att studera grammatik både enligt denna studie och i Schulzs studie, vilka klassrumsaktiviteter är i sådana fall uppskattade av eleverna? och hur kan dessa aktiviteter användas för att förvandla grammatik från något tråkigt till något som eleverna tycker är roligt.

Claudette i intervju 7 menar att hon konstant försöker motivera sina elever till att lära sig ett språks grammatik. Hon beskriver sedan att hon alltid försöker ”...få med sig hela klassen” och göra grammatiken så lätt att förstå som möjligt utan snåriga teoretiska och alltför abstrakta förklaringar.

I denna studie hittades tre kategorier av aktiviteter som lärarna kontinuerligt använder sig av för att göra grammatik roligare och därmed motivera sina elever att studera grammatik. Den första och mest framträdande aktiviteten var spel och tävlingar som tidigare kunnat konstateras har en stark förankring i behaviorismen i den meningen att tävlingar önskar stärka särskilda beteenden genom utdelning av belöningar. Marielle och Eliza i interju 1 konstaterade att spel och tävlingar fungerar utmärkt för att motivera elever att tillägna sig grammatik. Eliza säger att hon vid flera tillfällen anordnat konjugations-tävlingar i tyska verb och att eleverna uppskattade tävlingsmomentet och att det följaktligen hade en positiv effekt på deras vilja att lära. Den andra aktiviteten var övningar med syfte att stärka gruppdynamiken. Philippe i intervju 5 menar att gruppdynamiken måste stärkas i klassen så att eleverna känner sig trygga med såväl sin lärare som sina klasskamrater. För att stärka gruppdynamiken och skapa en bra lärandemiljö berättar Philippe att han brukar anordna aktiviteter utanför skolan, såsom studieresor, restaurang och teaterbesök. Han berättare vidare att dessa aktiviteter vanligtvis brukar motverka den psykologiska-blockeringen som vissa elever uppvisar gentemot inläring. Ytterligare, förklarar Philippe att det är viktigt att läraren visar att han/hon själv är motiverad eftersom eleverna ofta följer lärarens exempel och anstränger sig en aning mera.

Den sista kategorin var interaktiva aktiviteter som innebär när eleverna får stort utrymme att kommunicera och interagera med varandra under lektionen. Motsatsen till en interaktiv lektion torde vara katederundervisning, där läraren ger en föreläsning och eleverna lyssnar och tar

anteckningar. En interaktiv aktivitet som Marielle använde sig av var ”body grammar” som innebär att eleverna blir tilldelade ett ord vardera på målspråket. Målet är sedan att de skall forma ett led så att orden bildar en grammatiskt välformad mening. Hon förklarar ”body grammars” positiva aspekter som att den lär eleverna grammatik utifrån ett nytt mer interaktivt perspektiv som skiljer sig från den explicita grammatikundervisning. Ytterligare exempel på interaktiv grammatikundervisning kunde hittas i intervju 3 med Gudrun som beskriver att hon ibland använder sig av rollspel för att förklara grammatik. Även Pauline i intervju 2 säger att hon försöker interagera grammatiken med andra färdigheter som realia-kunskap, vilket innebär kunskap om landet/ländernas historia och kultur. Pauline preciserar att vid ett tillfälle lät eleverna göra resebroschyrer över olika rese mål i Tyskland följt av muntliga presentationer, där eleverna skulle använda sig av konditionalis på tyska och säga hypoteser i stil med *Om jag åkte till Berlin, skulle jag besöka Check-point Charlie*. Hon menade att eleverna uppskattade denna typ av övning som blandade grammatik, i detta fall hur konditionalis används tillsammans med tysk realia.

Det är inte ett särskilt förvånande resultat att många av de intervjuade lärarna strävar efter ett dialogiskt och flerstämmigt klassrum. I två större studier utförda av Brown (Brown, 2009:48-50) samt (Schulz, 1996:345) så bevisar de att lärare anser att effektiv undervisning av ett främmande språk innebär att ett kommunikativt synsätt på grammatik appliceras i klassrummet. Detta borde bl.a. innebära att grammatik sällan eller aldrig undervisas explicit och att induktiva metoder används något mer än deduktiva metoder. När eleverna däremot tillfrågades vilken typ av grammatik-undervisning de föredrar, stod det klart att de föredrog den deduktiva metoden, där en grammatisk regel presenteras följt av drillövningar.

6. Slutsatser och pedagogiska implikationer

Detta examensarbetets syfte bestod i att kvalitativt undersöka några olika aspekter av hur en grupp lärare Genève undervisar grammatik i främmande språk med fokus på att återfinna vetenskapliga teorier som Communicative Language Teaching (CLT), behaviorismen, induktion och deduktion i deras undervisning. Utöver detta, ämnade examensarbetet också utreda hur lärarna motiverade sina elever att studera grammatik. Nedan står examensarbetets syfte i form av de två frågor som utreddes och analyserades i resultatsredovisningen.

1) Hur undervisar schweiziska lärare grammatik? och vilka vetenskapliga teorier kan hittas i deras undervisning?

2) Hur motiverar de schweiziska lärarna sina elever att studera grammatik

Det kunde konstateras att grammatik var viktigt att undervisa för majoriteten av de tillfrågade lärarna. Samtliga lärare ansåg dock att grammatik inte skulle utgöra den centrala delen av undervisningen utan istället utgöra ett stöd för eleverna och hjälpa dem att kommunicera bättre på det främmande språket. Några tendenser på hur grammatik undervisning ser ut hos de tillfrågade lärarna är att de flesta anammar ett kommunikativt sätt att undervisa språk. Med detta menas att grammatik inte undervisas explicit utan ses istället som ett medel för att understödja kommunikationen. Detta innebär dock inte att andra synsätt på grammatik inte existerar i deras klassrum. Tvärtom, kunde spår av såväl behaviorism som deduktiva metoder återfinnas i lärarnas repertoar. Detta resultat är inte särskilt förvånande eftersom CLT har vuxit i popularitet sedan 70-talet. Det hade varit intressant att utöka studien till fler antal främmande språk och se om det fanns någon skillnad i sättet att undervisa grammatik mellan exempelvis spanska och tyska. Ytterligare, en aspekt som skulle vara intressant att fördjupa sig i är Barbaras påstående att de kommunikativa förmågorna främjas genom att läraren relaterar till ungdomskultur.

När det gäller vilket språk grammatiken undervisas på var de flesta lärarna överens om att viktigaste var att språket inte skulle vara ivägen för den grammatiska förståelsen. Detta innebär således att de flesta av de tillfrågade lärarna förklarade grammatik på modersmålet, i detta fallet franska.

Gällande fråga två så kunde flera slutsatser dras från resultatet. För det första står det klart att grammatik är ett impopulärt ämne som är stigmatiserat på ett liknande sätt som för matematik. Den tidigare forskningen visade att eleverna ser nyttan med att studera grammatik. Liknande resultat kunde redovisas från denna kvalitativa studie eftersom flera av lärarna menade att eleverna ser grammatiken som en slags säkerhet eftersom ett nytt språk med en okänd grammatik ofta kan ha en skrämmande effekt på eleverna. För det andra kunde Krashens teori om det affektiva filtret också verifieras i denna studien och affektiva faktorer verkar spela stor roll för inläringen av grammatik. En av de mest erfarna lärarna, Philippe som deltog i studien menade att många av hans elever har en psykologisk blockering när det kommer till inläring. Hans roll blir allt bryta den psykologiska blockeringen och därmed underlätta inläring. Vilka metoder använde sig de tillfrågade lärarna av när de skulle motivera sina elever att studera grammatik?

I studien kunde tre kategorier hittas. Den första var spel och tävlingar som har en stark förankring i behaviorismen eftersom spel och tävlingar handlar om att förstärka ett särskilt beteende genom stimuli i form av godis eller poängsättning. Den andra handlade om att stärka gruppdynamiken för att sänka det affektiva filtret och därmed skapa en bättre lärandemiljö. Den sista kategorin var ett interaktivt sätt att undervisa grammatik. Med detta menas att grammatiken

inte undervisades explicit utan att den kombinerades med exempelvis realia i form av att lära sig någon aspekt av ett lands kultur.

Utifrån mina egna erfarenheter på min VFU-plats och olika skolor, där jag vikarierat så står det klart att lärare står inför samma problem oavsett i vilket land de undervisar. Enligt min praxiserfarenhet är det en svår uppgift att göra grammatik intressant. Det räcker oftast inte med att ge eleverna den grammatiska regeln följt av övningar, särskilt inte för de yngre åldrarna, innan gymnasiet. Det krävs av såväl schweiziska som svenska lärare att de hittar bra metoder för att undervisa grammatik som är såväl roliga som stimulerande och lärorika. I det avseendet skiljer sig inte de två skolsystemen åt nämnvärt. När det handlar om ämnesplanerna för främmande språk i Schweiz och Sverige finns det inga större skillnader i sakinhållet. Båda ämnesplanerna förespråkar en kommunikativ syn på språkinläring, där läraren skall knyta an till elevens intressen för att de skall känna sig inkluderade. En språkpolitisk skillnad är dock att engelska verkar vara ett viktigare ämne i den svenska skolan och att tyska ges mycket mer utrymme i den fransktalande delen av Schweiz. Detta är kanske inte så konstigt eftersom eleverna bosatta i Genève befinner sig knappt tre timmars tågresa från Zürich, där tyska är det officiella språket.

Studier i främmande språk ges mer utrymme än förut i den svenska skolan och elever uppmuntras ofta till att studera språk med incitamentet att det är bra för den stundande karriären. Inläringen av ett främmande språks grammatik har i den här studien och i många andra studier visat sig vara en smärtsam process för många elever eftersom grammatiken är stämplat som något tråkigt. Den professionella läraren måste ta upp kampen och försöka göra grammatiken mindre abstrakt och teoretisk och hitta på roliga aktiviteter som stimulerar till nyfikenhet. En av de intervjuade lärarna använde sig ”body grammar”, som är ett utmärkt och innovativt sätt att undervisa grammatik. Fler lärare borde göra avkall på den deduktiva-modellen och våga pröva på andra sätt att undervisa grammatik. Andemeningen i förordet jag skrev i början av detta examensarbete var att den gode och professionelle språkläraren måste skapa en kreativ lärandemiljö, där inte bara en aspekt av språk undervisas utan där många olika perspektiv undervisas.

7. Bilaga

7.1. Intervjufrågor

- 1) Vilka språk undervisar du?
- 2) Varför bestämde du dig för att bli lärare?
- 3) Vad innebär en ”lyckad” lektion för dig?
- 4) Hur gamla är din elever?
- 5) Ungefär hur många elever är det i varje klass?

- 6) Säg tre ord du associerar med grammatik
- 7) Är grammatik viktigt när du undervisar? Var god motivera ditt svar
- 8) Hur går du vanligtvis tillväga när du vill förklara en grammatisk regel?
- 9) Finns det något annat sätt att förklara grammatik som du skulle vilja pröva. Var god motivera ditt svar
- 10) Vilket språk talar du när du förklarar en grammatisk regel? Var god motivera ditt svar
- 11) Skulle du kunna beskriva någon eller några grammatiska övningar du ofta använder dig av
- 12) Skulle du kunna beskriva strukturen på din lektion när du förklarar grammatiska regler

- 13) Skulle du kunna beskriva de aktiviteter som är populära under dina lektioner
- 14) Tror du att dina elever gillar att studera grammatik? Var god motivera ditt svar
- 15) Gör du något särskilt för att göra grammatiken mera intressant?

8. Källförteckning

Batstone, Rob och Ellis, Rod. 2009. *Principled grammar teaching*. System, ISSN 0346-251X 37 (2), s. 194 - 204.

Borg, Simon. 1998. *Teachers' Pedagogical Systems and Grammar Teaching: A Qualitative Study*. TESOL quarterly 32 (1), s. 9 -38.

Brown, Alan. 2009. *Students' and Teachers' Perceptions of Effective Foreign Language Teaching: A Comparison of Ideals*. The Modern language journal 93 (1), s. 46 -60.

Comenius, Amos, John. 1916. *Stora undervisningsläran*. Stockholm:Kungl.Boktryckeriet. P.A. Norstedt & söner.

Conférence suisse des directeurs cantonaux de l'instruction publique. 1994. *Plan d'études cadre pour les écoles de maturité*. Hämtad: Den 10:e December, 2013 från: <http://edudoc.ch/record/17477/files/D30b.pdf>.

Educa.ch. 2011. *Swiss education system*. Hämtad: Den 31:e December, 2013 från: <http://swisseducation.educa.ch/en/swiss-education-system-3>.

Encyclopaedia Britannica. 2013. *Grammar school*. Hämtad: Den 10:e December, 2013 från: <http://www.britannica.com.ezproxy.ub.gu.se/EBchecked/topic/240937/grammar-school>.

Esaiasson et al. 2007. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.

Gustafsson, Bengt, Herméren, Göran och Petterson, Bo. 2011. *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Harper, Douglas. 2013. *Online etymology dictionary*. Hämtad: Den 10:e December, 2013 från: http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=grammar&searchmode=none.

Illeris, K. 2007. *Lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Imsen, Gunn. 2006. *Elevens värld - Introduktion till pedagogisk psykologi*. Lund: Studentlitteratur.

Jarwis, Huw and Szymczyk, Marta. 2010. *Student views on learning grammar with web- and book-based materials*. ELT J 64 (1), s. 32-44.

Krashen, Stephen. 1981. *The Fundamental Pedagogical Principle in second language teaching*. Studia linguistica 35 (1), s. 50.

La Conférence intercantonale de l'instruction publique de la Suisse romande et du Tessin. 2013. *Plan d'études romand*. Hämtad: Den 10:e December, 2013 från: <http://www.plandetudes.ch/>.

Parkvall, Mikael. 2011. *Vad är språk?* Stockholm: Natur Kultur.

Muncie, James. 2002. *Finding a Place for Grammar in EFL Composition Classes*. *ELT Journal* 56 (2), s. 180 -186.

Roberts, John, T. 2004. *The Communicative Approach to Language Teaching: The king is dead! Long live the King!* *IJES* 4 (1), s. 1-37.

Richards, Jack, C. 1985. *The Context of Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Savignon, Sandra, J. 2000. *Communicative language teaching*. *Routledge encyclopedia of teaching and learning*. 2000, s. 124-129. Oxfordshire: Taylor & Francis Ltd/Books.

Schulz, Renate.1996. *Focus on form in the foreign language classroom: students' and teachers' view on error correction and the role of grammar*. *Foreign Language Annals* 29 (3), s. 343.

Steinberg , Danny D, Nagata, Hiroshi and Aline , David P. 2001. *Psycholinguistics: Language, Mind and World*. Malaysia: Pearson Education Limited.

Stukát, Staffan. 2005. *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Ur, Penny.1996. *A course in language teaching: Practice and theory*. Cambridge: Cambridge University Press.

Xiaoyan, Du. 2009. *The affective filter in second language teaching*. *Asian social science* 5 (8), s. 162.

Yule, George. 1996. *The study of language*. Great Britain: Cambridge University Press.